

## Cochemský model / Cochemská praxe

Cochemský model je závazný postup, který určuje průběh opatrovnického řízení. Je založený na sesíťované spolupráci všech zúčastněných profesí (soudci, advokáti, OSPOD, poradny a mediátoři, soudní znalci - psychologové) **s cílem účinně a odborně pomoci rozvádějícím se rodičům, aby mohli znovu převzít svou rodičovskou odpovědnost a znovu se spolu naučili komunikovat v zájmu dítěte a jeho budoucí výchovy.**

**Dítě je v Cochemském modelu středem zájmu, jeho právo na zachování obou rodičů je prioritou.**

Role státu (soudce, OSPOD, soudní znalci) spočívá v rámci Cochemského modelu v hájení skutečného blaha dítěte a poskytování účinné odborné pomoci rozpadající se rodině. **Stát nerozhoduje za rodiče, ale pomáhá jim, aby společně dospěli k vlastnímu vzájemnému rozhodnutí,** které bude vycházet z jejich reálné životní situace a které budou ochotni a schopni realizovat v porozvodové péči o své děti.

**Při rozvodu, stejně jako v jiných krizových situacích, je rozhodující včasná intervence, preventivní deeskalace sporu.** V rámci Cochemské praxe je průběh opatrovnického řízení "ošetřen" lhůtami. Nejpozději 14 dní od podání žádosti o rozvod musí proběhnout první soudní jednání, kterého se účastní oba rodiče (příp. i jejich právní zástupci) a OSPOD. Ještě před samotným soudním jednáním navštíví rodinu zástupce OSPODu a snaží se rodiče přimět k dohodě o porozvodové péči. Seznámí je s tím, jak bude opatrovnické řízení vypadat (struktura - i ta časová - je standardizována), upozorní na situaci dítěte v rodině - zprostředkuje rodičům pohled a možné pocity jejich dítěte na právě probíhající situaci. OSPOD aktivně a nestranně (vůči rodičům) pomáhá, za to je zbaven povinnosti vyhotovovat posudky (od papírů - do terénu).

**"Povinná mediace / poradenská péče"** je jedním z klíčových nástrojů Cochemské praxe, jak přimět rodiče ke komunikaci a vypracování dohody. Většina rodičů je ve stavu, kdy nejsou schopni se dohodnout o budoucnosti jejich rozdělené rodiny. Pokud při prvním soudním jednání nepředloží dohodu, kterou by soud potvrdil a uvedl v platnost, pak rovnou z tohoto jednání odchází za doprovodu OSPOD do poradny, kde se podrobí **až 3-měsíční poradenské péči při intenzitě sezení 2-3x týdně.** Sezení jsou nejprve oddělená (matka a otec zvlášť), posléze společná a jejich cílem je naučit se znovu spolu komunikovat a vypracovat vzájemnou dohodu o porozvodové péči o jejich společné děti. Poradna je nezávislá na soudu, určuje délku potřebné péče o rodiče a disponuje poradci, kteří jsou školeni na práci s lidmi, kteří spolupráci odmítají.

**Jasná časová struktura a součinnost zúčastněných profesí nedovolí, aby se opatrovnické řízení táhlo roky a emocionální i hmotná situace rozpadající se rodiny eskalovala a v extrémních případech končila kriminálním činem nebo tragédií.** Obvykle nejpozději do 3 měsíců od prvního soudního jednání proběhne druhé. V 80% případů předloží rodiče vzájemně vypracovanou dohodu, kterou soud potvrdí a opatrovnické řízení končí. Ani potom nejsou rodiče ponecháni zcela bez pomoci. Vždy mají možnost obrátit se na poradnu, kterou již znají a která jim pomohla.

Jakoby ze struktury vypadly **role advokátů a soudních znalců.** Jejich úloha resp. změna ve výkonu jejich profese v souvislosti s opatrovnickým řízením **je zásadní.** Advokáti byli nejčastěji obviňováni z vyostřování rodičovského konfliktu a z malé vůle přispět k rozumnému řešení z důvodu finanční motivace při vleklých sporech. V rámci Cochemské praxe se advokáti zavázali ke dvěma důležitým věcem: 1) **písemné podání k soudu vyhotovuje pouze advokát rodiče, který žádost o rozvod podává a omezuje se v něm pouze na věcný popis situace.** Praní špinavého prádla před soudem neprobíhá a rodiče jsou od něho zrazováni i samotnými advokáty. 2) **Advokáti přijali zavedení paušálního honoráře za opatrovnické řízení.** Výměnou za to získali

významné zjednodušení své práce. Podobný závazek přijali soudní znalci - psychologové. **Odpadla jim povinnost vypracovávání znaleckého posudku, za to však aktivně pracují s rodiči ve vyhrocených sporech (poté co práce v poradně byla neúspěšná) nebo sporech s nějakým nestandardním prvkem (podezření na zneužívání nebo domácí násilí apod.).** Byli to právě soudní znalci, kteří upozornili (před zavedením Cochemského modelu v Německu) na žalostné postavení dítěte v rámci rodičovského konfliktu, a kteří z titulu své profese byli prvními iniciátory změny.

V etické a psychologické rovině přináší Cochemský model významná pozitiva, která se promítnou nejen do života rozvádějících se a jejich dětí, ale i celé společnosti. Stát pomůže rodičům v těžké životní situaci a učiní tak ne v roli autority, která rozhoduje a nařizuje, ale v roli mentora, průvodce a podporovatele.

Rodiče, tím že byli (byť za pomoci jiných) schopni se s tak těžkou životní situací vypořádat, dávají svým dětem do života velmi důležitý a jasný signál, že i když přijdou těžkosti, je třeba postavit se k nim čelem, **přijmout vlastní díl odpovědnosti a svou zodpovědnost a nalézt řešení.** A v neposlední řadě, nezničí pouto svých dětí k jednomu z nich. I nadále budou smět oba své rodiče milovat a trávit s nimi svůj čas, což nakonec i vyplývá z jejich práv, tak jsou popsány v zákoně.

V ekonomické rovině přinese zavedení Cochemské praxe u nás **výraznou úsporu agendy soudů a tím i finančních nákladů** spojených s opatrovnickým řízením. Dlouhé měsíce až roky se zkrátí na týdny až měsíce. Tlusté spisy zeštíhlí. **Náklady samotných rodičů na právní zástupce se sníží a hlavně budou předem dané.** Rozvádějícím se rodičům bude také předem znám průběh soudních jednání i jejich časový horizont.

**Válka o děti a výživné se změní na proces vytváření nové reálné perspektivy pro budoucí život "nové" rozdělené rodiny.**

**Cochem.cz, z.s.** je spolek, který vznikl za účelem prosadit zavedení Cochemské praxe v ČR. Naším nejdůležitějším posláním je **uvést tuto praxi ve všeobecnou známost**, tak aby si lidé uvědomili, že **existuje efektivní a více než 20-ti letou praxí v Německu ověřený způsob vedení opatrovnického řízení, které je ku prospěchu všech zúčastněných, potažmo i celé společnosti.**

V odborných kruzích, **v rámci zúčastněných profesí** (soud, advokáti, OSPOD, poradny/mediátoři, soudní znalci) **komunikovat jednoznačné výhody pro výkon těchto profesí v rámci Cochemské praxe.** Diskutovat **možnosti okamžitých změn**, které si nevyžadují legislativní úpravy a které by **přispěly k okamžitému zlepšení stávající situace.**

**Navázat spolupráci s příslušnými ministerstvy** a za pomoci místních i zahraničních odborníků **definovat metodické pokyny, které povedou k adekvátní změně legislativy** tak, aby Cochemská praxe byla závazná a vykonatelná v takové podobě, která je maximálně účinná a osvědčila se v Německu i jinde v zahraničí.

Více o Cochemské praxi, možnosti vlastního přispění (svými znalostmi a schopnostmi, finančními prostředky apod.) a spolku Cochem.cz na [www.cochem.cz](http://www.cochem.cz)

Děkujeme společnosti Aperio za spolupráci, pomoc i možnost prezentace na jejich webových stránkách!

za Cochem.cz  
Markéta Nováková  
Tel.: 607 723 436  
E-mail: [marketa.novakova@cochem.cz](mailto:marketa.novakova@cochem.cz)